

CONTROLE OP DE VERKIEZINGSUITGAVEN EN DE BOEKHOUDING VAN DE POLITIEKE PARTIJEN

Huishoudelijk reglement van de commissie¹

TITEL I – UITOEFENING VAN DE BEVOEGDHEDEN MET BETREKKING TOT DE CONTROLE OP DE VERKIEZINGSUITGAVEN

Artikel 1

Binnen twee weken te rekenen van de datum van de verkiezingen attendeert de griffier van de Kamer, dan wel de ambtenaar die hem overeenkomstig artikel 15 van het statuut van de Commissie bijstaat of vertegenwoordigt, de voorzitters van de kieskringhoofdbureaus of van de collegehoofdbureaus op de in artikel 94ter van het Kieswetboek vervatte verplichtingen met betrekking tot het opstellen en de bezorging van de verslagen over de uitgaven die de kandidaten en de politieke partijen voor verkiezingspropaganda voor de federale en de Europese verkiezingen hebben gedaan.

Tevens wordt hen gevraagd:

— dat ook de opmerkingen van de kandidaten en de kiesgerechtigden vanaf de negentigste dag te rekenen van de datum van de verkiezingen aan de Controlecommissie zouden worden toegezonden;

— dat, in voorkomend geval, melding zou worden gemaakt van het ontbreken van opmerkingen van kandidaten en kiesgerechtigden, zodat enkel het bij de voorzitter van de Controlecommissie neergelegde verslag aan de beoordeling van de Commissie dient te worden onderworpen.

Indien, ter uitvoering van artikel 94ter, § 2, van het Kieswetboek, binnen negentig dagen te rekenen van de datum van de verkiezingen geen twee exemplaren van het verslag bij de voorzitter van de Controlecommissie werden neergelegd, stuurt de griffier van de Kamer of de ambtenaar die hem bijstaat of vertegenwoordigt, een herinneringsbrief aan de in gebreke gebleven voorzitters van de hoofdbureaus. Deze brief draagt dezelfde vermeldingen als de eerste brief en beklemtoint dat de nodige gegevens vanaf de negentigste dag te rekenen van de datum van de verkiezingen moeten zijn verstrekt, opdat de Controlecommissie het onderzoek van de verslagen en de ingediende opmerkingen kan aanvangen.

De verslagen van de voorzitters van de hoofdbureaus worden terstond overgezonden aan het Rekenhof, teneinde het bij wet bepaalde advies in te winnen inzake de juistheid en de volledigheid van die verslagen.

Art. 2

Na de ontvangst van alle verslagen, de eventuele opmerkingen en het advies van het Rekenhof vat de Controlecommissie het onderzoek daarvan aan.

Daartoe wijst zij één of meer rapporteur(s) aan.

Art. 3

De rapporteur(s) breng(t)(en) binnen dertig dagen na zijn (hun) aanwijzing een advies uit aan de Commissie over de wettelijke conformiteit van elk verslag. Zo nodig kan (kunnen) hij (zij) de voorzitter van het kieskringhoofdbureau of de voorzitter van het collegehoofdbureau van wie hij (zij) het verslag onderzoek(t)(en), schriftelijk om verduidelijking vragen.

¹ Statuten en huishoudelijk reglement door de Controlecommissie goedgekeurd op 9 december 2015 (*Belgisch Staatsblad* van 4 maart 2016).

Indien de Commissie meent aanwijzingen te hebben dat een verslag onjuist of onvolledig is, maant ze de betrokken voorzitter van het hoofdbureau aan schriftelijk de nodige uitleg te verstrekken of bijkomende gegevens toe te zenden.

Art. 4

Indien de Commissie op grond van de verslagen overtredingen meent vast te stellen van de bepalingen van de wet van 4 juli 1989 met betrekking tot de beperking van en de controle op de verkiezingsuitgaven die werden gedaan voor de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, of van de bepalingen van de in de artikelen 9 en 10 van haar statuten vermelde wetten van 19 mei 1994 en 7 juli 1994, respectievelijk inzake de verkiezing van het Europees Parlement en inzake de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn in sommige gemeenten met een bijzonder statuut, vraagt de Commissie schriftelijk om uitleg aan de voorzitter(s) van de betrokken politieke partij(en) op federaal of lokaal vlak, of aan de betrokken kandida(a)t(en).

De vragen om uitleg worden door de voorzitter van de Commissie verzonden bij een ter post aangetekende brief.

Art. 5

Wanneer de Commissie, op grond van de vastgestelde overtredingen van de voormelde wetten van 4 juli 1989, 19 mei 1994 of 7 juli 1994, al naargelang het geval, wordt gevat om een sanctie op te leggen of overweegt één van de mogelijke sancties op te leggen aan een politieke partij of aan een verkozen kandidaat, doet ze uitspraak op tegenspraak en met inachtneming van de rechten van verdediging.

De betrokkenen worden daartoe door de voorzitter van de Commissie opgeroepen bij een ter post aangetekende brief. In die brief wordt melding gemaakt van plaats, dag en uur van de zitting, alsook van het recht dat de betrokkenen en hun advocaten genieten om op het secretariaat van de Commissie kennis te nemen van het dossier over de zaak en een memorie in te dienen. Tevens vermeldt de brief dat, in geval van niet-gewettigde afwezigheid, de Commissie uitspraak zal doen op basis van het verslag van de voorzitter van het hoofdbureau en de schriftelijke opmerkingen die eventueel werden ingediend.

De ter zitting opgeroepen personen kunnen worden bijgestaan door een advocaat.

Art. 6

De Commissie gaat op dezelfde manier tewerk wanneer ze overweegt de bij artikel 14/1, § 8, van de wet van 4 juli 1989 bedoelde geldboete op te leggen aan al wie een klacht heeft ingediend die ongegrond blijkt en waarvan vaststaat dat ze werd ingediend met het oogmerk te schaden.

Art. 7

De leden van de Commissie kunnen worden gewraakt om de redenen die overeenkomstig artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek tot wraking aanleiding geven. Wie iemand wil wraken, moet dat doen bij een gemotiveerd verzoekschrift en zodra hij kennis krijgt van de wrakingsgrond.

Ieder lid van de Commissie dat weet dat hem een grond van wraking treft, moet daarvan aangifte doen. Dat geldt voor een lid dat een direct belang heeft in een zaak waarover de Commissie zich moet uitspreken.

De Commissie doet uitspraak over het wrakingsverzoek, na het standpunt van het betrokken lid te hebben gehoord.

Art. 8

Binnen honderdtachtig dagen na de datum van de verkiezingen doet de Commissie in openbare vergadering uitspraak over de juistheid en de volledigheid van elk verslag van de voorzitters van de kieskringhoofdbureaus of collegehoofdbureaus, ermee rekening houdend dat de Commissie in elk geval beschikt over negentig dagen na haar installatie om uitspraak te doen.

Het eindverslag vermeldt de door de wet voorgeschreven gegevens. Het wordt ondertekend door de voorzitter en de rapporteur(s).

Art. 9

In voorkomend geval en gelet op haar eindverslag doet de Commissie, door toedoen van haar voorzitter en binnen de door de wet voorgeschreven termijn, bij het bevoegde parket aangifte van de vastgestelde overtredingen van de wet van 4 juli 1989 of van de wetten van 19 mei 1994 en 7 juli 1994.

Voor de klachten die niet door de Controlemcommissie zijn ingediend en waarvan zij door de procureur des Konings in kennis is gesteld, bezorgt de Commissie door toedoen van haar voorzitter een met redenen omkleed advies.

Art. 10

De voorzitter van de Commissie stuurt het eindverslag van de Controlemcommissie onverwijld naar de diensten van het *Belgisch Staatsblad*.

TITEL II – UITOEFENING VAN DE BEVOEGDHEDEN MET BETREKKING TOT DE CONTROLE OP DE BOEKHOUDING VAN DE POLITIEKE PARTIJEN

Art. 11

De Controlemcommissie ontvangt jaarlijks van de voorzitter van de Kamer de financiële verslagen over de jaarrekeningen van de politieke partijen en hun componenten, opgesteld door de beheerraden van de in artikel 22 van de wet van 4 juli 1989 bepaalde instellingen met inachtneming van de bepalingen vervat in de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Deze verslagen, die ten minste de als bijlage bij de wet van 4 juli 1989 opgesomde documenten bevatten, moeten worden opgesteld overeenkomstig het als bijlage bij dit reglement gevoegde model.

De Commissie ontvangt tevens het advies van het Rekenhof over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen.

Art. 12

De Commissie onderwerpt deze verslagen aan een onderzoek, teneinde de conformiteit met de vigerende wetten en besluiten na te gaan. Ze kan hiertoe een of meer rapporteurs aanwijzen.

Art. 13

De Commissie kan de aanwezigheid vorderen van de voorzitters van de politieke partijen en van de voorzitters van de beheerraden van de verenigingen zonder winstoogmerk die de overheidsdotatie ontvangen. Zij mogen zich laten vertegenwoordigen. Zij moeten alle door de Commissie gevraagde inlichtingen verstrekken en alle stukken voorleggen die de Commissie noodzakelijk acht voor de uitoefening van haar opdracht.

De betrokken voorzitters of hun vertegenwoordigers hebben hoe dan ook het recht te worden gehoord.

Bovendien kan de Commissie, in het kader van de uitoefening van haar opdracht, andere personen oproepen om te worden gehoord.

Art. 14

De betrokkenen worden door de voorzitter opgeroepen bij een ter post aangetekende brief, waarin plaats, dag en uur van de zitting worden meegedeeld. Zij kunnen worden bijgestaan door de bedrijfsrevisor die over het financieel verslag heeft gerapporteerd.

Art. 15

Binnen de bij artikel 24 van de wet van 4 juli 1989 bedoelde termijnen spreekt de Commissie zich in openbare vergadering uit over elk financieel verslag. Ze keurt de verslagen goed, al dan niet met opmerkingen, of verworpt ze

Het eindverslag van de Commissie wordt ondertekend door de voorzitter en door de rapporteur(s).

De voorzitter van de Commissie zorgt ervoor dat het verslag van de Commissie, de opmerkingen die zij heeft geformuleerd en het advies van het Rekenhof worden bekendgemaakt in de parlementaire stukken.

Art. 16

Wanneer de Commissie een van de bij artikel 25, §§ 1 en 4, van de wet ingestelde sancties oplegt aan een politieke partij waarvan ze vaststelt dat zij haar financieel verslag niet binnen de voorgeschreven termijn heeft ingediend of waarvan ze het financieel verslag onder voorbehoud goedkeurt, wordt dezelfde procedure gevolgd als die welke beschreven staat in de artikelen 5 en 7 van dit reglement, met inachtneming van de rechten van verdediging.

Hetzelfde geldt wanneer de Commissie overweegt een van de bij artikel 25, §§ 2 en 3, van de wet ingestelde sancties op te leggen aan een politieke partij waarvan ze het financieel verslag verworpt. In voorkomend geval bepaalt de Commissie ook gedurende welke periode de politieke partij haar dotatie verliest.

TITEL III – UITOEFENING VAN DE BEVOEGDHEDEN MET BETREKKING TOT DE CONTROLE OP DE PRIVATE FINANCIERING VAN DE POLITIEKE PARTIJEN

Art. 17

De Commissie onderzoekt jaarlijks de overzichten van alle giften van 125 euro en meer, alsook die van alle sponsoring ten behoeve van de politieke partijen en hun componenten, lijsten, kandidaten en

politieke mandatarissen; tevens ziet ze erop toe dat de in de artikelen 16*bis*, 16*bis*/1 en 16*ter* van de wet van 4 juli 1989 opgenomen verplichtingen in acht worden genomen.

Art. 18

Wanneer de Commissie de bij de artikelen 16*bis* en 16*bis*/1, van de wet ingestelde sanctie oplegt aan een politieke partij waarvan ze vaststelt dat zij in strijd met deze bepalingen giften of sponsoring heeft aanvaard, wordt dezelfde procedure gevolgd als die welke beschreven staat in de artikelen 5 en 7 van dit reglement, met inachtneming van de rechten van verdediging.

Hetzelfde geldt wanneer de Commissie de bij artikel 16*ter*, § 5, van de wet ingestelde sanctie oplegt aan een politieke partij die de overzichten van de giften en van de sponsoring niet of te laat heeft ingediend, of wanneer de Commissie overweegt een van de bij datzelfde artikel ingestelde sancties op te leggen aan een politieke partij die onjuiste of onvolledige overzichten heeft ingediend.

TITEL IV – UITOEFENING VAN DE BEVOEGDHEDEN MET BETREKKING TOT HET TOEZICHT OP DE OFFICIËLE MEDEDELINGEN VAN DE FEDERALE REGERING EN VAN DE VOORZITTERS VAN DE FEDERALE KAMERS

Art. 19

Wat de van de federale regering, haar leden en de voorzitters van de federale Kamers uitgaande voorstellen betreft om mededelingen te doen en voorlichtingscampagnes te voeren die bedoeld zijn voor het publiek en die direct of indirect worden gefinancierd met overheidsgeld, oefent de Controlecommissie de bij artikel 14/2 van de wet van 4 juli 1989 bedoelde voorafgaande toetsing uit.

De Commissie brengt daartoe een advies uit binnen twee weken na de indiening van de in artikel 14/3 van de wet bedoelde synthesesnota, waarvan het model als bijlage bij dit reglement is gevoegd.

Art. 20

De Commissie neemt ook kennis van een exemplaar of van een kopie van de mededeling of van de voorlichtingscampagne, binnen zeven dagen nadat de mededeling is verspreid of de campagne is gevoerd.

Art. 21

De Commissie volgt dezelfde procedure als die welke beschreven staat in de artikelen 5 en 7 van dit reglement, wanneer zij overweegt één van de in de wet van 4 juli 1989 bepaalde sancties op te leggen ingeval de bij de artikelen 14/2 en 14/3 opgelegde voorwaarden niet in acht werden genomen, alsook wanneer ze in voorkomend geval de kostprijs bepaalt van de verworpen mededeling of campagne.

Art. 22

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2016. Het wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Het huishoudelijk reglement dat de Controlecommissie op 4 oktober 1994 heeft goedgekeurd en dat op 6 mei 1997, 31 mei 2000 en op 4 mei 2010 is gewijzigd, wordt opgeheven op de datum van inwerkingtreding van dit reglement.